

ÚŘAD PRO VYNÁLEZY
A OBJEVY

POPIS VYNÁLEZU

K AUTORSKÉMU OSVĚDČENÍ

214 055

(11)

(B1)

- (61) Autorské osvědčení závislé na autorském
osvědčení č. 214 054
(23) Výstavní priorita
(22) Přihlášeno 04 06 80
(21) PV 3927-80

(51) Int. Cl.³ C 14 C 1/00

- (40) Zveřejněno 15 09 81
(45) Vydáno 01 07 84

(75)
Autor vynálezu K LAPAL STANISLAV, TŘEBECHOVICE POD OREBEM, BUCHTA VLADIMÍR, HRADEC KRÁLOVÉ,
FRIML ZDENĚK ing., JAROMĚŘ, BARÁNEK PAVEL, NOVÝ BYDŽOV

(54) Způsob výroby trísločiněných usní

Vynález je závislý na vynálezu podle PV 3505-80, jehož podstata spočívá v tom, že se pronikání tríslovin do usně upravuje a urychluje přidavkem kationaktivních látek k usní před činěním tríslovinami. U tohoto závislého vynálezu se za účelem lepšího využití použitých tríslov a zlepšení kvality usní přidává do činicích lázní kondenzát kyselin naftalenmono-, di- a trisulfonových.

Vynálezu lze využít ve všech kuže-
lužnách.

Předmětem vynálezu je zlepšení způsobu výroby tříslučiněných usní zkráceným způsobem.

Podstatou zkráceného způsobu je použití kationaktivních látek, které ovlivňuje pronikání koncentrovaných činicích látek, zejména třísliv přírodních nebo syntetických, do usní. Výše uvedenými kationaktivními látkami je holina opracována před vlastním procesem činění. Za účelem zlepšení fyzikálněchemických vlastností výsledných usní a dále zlepšení využitelnosti třísliv se do činicích lázní přidává kondenzát kyselin naftalen-mono-, di- a trisulfonových. Tento způsob umožňuje zpracovávat holinu bez operace piklu a předčinu. Podle základního patentu se dosáhne urychleného pročinění holiny.

Zlepšení využití dodaných tříslivin, další zkrácení doby činění a zlepšení vlastností vyčiněných usní se dosáhne použitím kyselin naftalenmono-, di- a trisulfonových, jejich solí, kondenzátů, eventuálně směsí surovin. Tyto kyseliny se přidávají před, během nebo po přidávku třísliv v množství 0,1 - 8 hm. %, počítáno na holinovou hmotnost. Používají-li se při tomto způsobu současně minerální činiva, dochází při použití výše uvedených kyselin k velmi dobrému využití Cr_2O_3 .

Tímto způsobem lze činit všechny druhy usní, včetně vepřovic. Hodnoty pro obsah tříslivin i Cr_2O_3 v odpadní lázni jsou uvedeny na konci příkladů.

Postup podle vynálezu konkretizují následující příklady provedení, které představují jen několik z mnoha možných variant.

Příklad 1.

Kombinovaně činěná vepřovice

Všechny údaje jsou počítány na holinovou hmotnost.

Holina připravena podle běžných provozních podmínek.

Praní	- průtokem vodou 30 - 35 °C v koželužském sudu	
Odtučnění	- 200 hm. % vody 30 - 35 °C	
	0,3 hm. % Dubaryl (smáčedlo)	30 min pohybu
	do rána v klidu v lázni	
Praní	- průtokem vodou 35 - 38 °C	10 min pohybu
Odvápnění	- 200 hm. % vodou 35 - 38 °C	10 min pohybu
	2 hm. % síran amonný	30 min pohybu
	0,04 hm. % mořidlo - Proteáza B 72	
	0,5 hm. % síran amonný	180 min pohybu
	pH 6,0 - 6,5	
Praní	- průtokem vodou 28 - 30 °C	15 min pohybu
Činění	- 50 hm. % vody 28 - 30 °C	180 min pohybu
	1 hm. % kationaktivní dispergátor (Syntamin KX)	
	přes noc v klidu	
	lázeň se přihřeje na 30 °C	
	1 hm. % výměnného třísliva (Kortan M)	
	5 hm. % bazický síran chromitý (26 hm. % Cr_2O_3) (Chromzaz)	
	1 hm. % Kortan 5	4 hodiny, - varuvzdorné
	2 hm. % mazadlo PK 20	2 hod. přihřát na 35 - 40 °C

0,5 hm. % NaHCO_3 výsledné pH 4,0

Další úprava jako u normálně vyčíněné holiny.

Obsah chromu v odpadní lázni je v rozmezí 0,1 - 0,2 g Cr_2O_3 /l a obsah tříslovin maximálně 1 hm. %.

Příklad 2.

Třísločiněná hovézina

Použije se holina připravená podle běžných provozních zvyklostí.

Praní:	průtokem vodou	30 - 35 °C	pohyb 15 min
Odvápnění:	80 hm. % vody	38 °C	
	3 hm. % síran amonný		30 min
	0,04 hm. % mořicí prostředek (Proteáza B 72)		30 min
	0,04 hm. % HCOOH		
	0,04 hm. % kyseliny sírové		60 min pH 5,5 - 6,0
Praní:	průtokem vodou	25 - 30 °C	pohyb 15 min
Činění:	50 hm. % vody	38 - 40 °C	
	1 hm. % kationaktivní dispergátor		pohyb 180 min
	(Syntamin KX)		
	přes noc v klidu		
2. den -	24 hm. % č. tř. na čerstvou hmotnost		
	(směs 70 hm. % Kortan M		
	30 hm. % Quebracho)		
	přidáno na 3 x po 60 min.		
	1 hm. % Kortan R		pohyb 6 hod.
	přes noc v klidu		

Využití přihlášky vynálezu přispěje k urychlení procesu činění a hlavně se zvýší využitelnost tříslovin i minerálních činiv za současného zlepšení kvality usní. Současně se dosáhne zmenšení znečištění odpadních vod a tím i snížení nákladů na jejich čištění. Využití je možné ve všech koželužských závodech ZAZ, kde bylo provozně odzkoušeno, i v jiných koželužnách ČSSR.

PŘEDMĚT VYNÁLEZU

Způsob výroby třísločiněných usní z odvápněné, popřípadě vymořené holiny, která se nepikluje, ale pouze okyselí a dále se opracuje dynamickým způsobem v lázni skládající se z 20 až 200 hm. % vody a 0,1 až 5 hm. % kationaktivní látky, jako jsou např. alkylpolypropylenpolyaminy, kde je počet aminoskupin o jednu větší, než propylenových skupin, kterých je 1 až 5, a alkyl obsahuje C_{12} až C_{24} s nasycenými i nenasyčenými vazbami a je kvarterizovaný anorganickými a organickými kyselinami s C_1 až C_8 , nebo kvarterizované soli přírodních olejů, nebo vodné disperze epoxidových látek, s následným činěním třísliivy podle A0 214 054, vyznačující se tím, že se do činicích lázní přidá kondenzát směsi kyselin naftalenmono-, di- a trisulfonových v množství 0,1 až 0,8 hm. %, počítáno na holinovou hmotnost.